

ÇÖZÜMLER

1. Burada Filistin bir coğrafya olarak anlatılırken onun sunduklarının olumlu hâle dönüşebileceğini anlatmak için “ Bereketli topraklardan hasat edilen zeytinleri, sızma yağa dönüştürmek” ifadesi ile “coğrafyanın sunduğu zengin malzeme ile değerli eserler ortaya koyabilmek” anlatılmaktadır.

Cevap: E

2. Bu cümlede meydana gelen bir oluşumdan söz edilmiştir. O nedenle ilk boşluğa “beslenen” ikinci boşluğa da “birleştirerek” ifadeleri getirilmelidir.

Cevap: A

3. Bu parçada egzersizin olumlu etkilerinden söz edildiği için ilk boşluğa “artırmaktan” ikinci boşluğa “güçlendirmeye” sözcükleri getirilmelidir.

Cevap: C

4. Bu parçadan şıklarda yer alan “Uzay ajanslarının ilk ortak projesi, Amerika ile uzun süredir iş birliği yapmak, keşfedilmesini takiben bilimsel araştırmalara konu olmak, gözlem bilimci olarak tanınmasını sağlayan ilk keşif olması, gibi ifadeler kesin çıkarılabilecek bir yargı değildir. “2029’da JUICE projesi kapsamında aynı yıl derinlemesine incelenecek.” cümlesinden yola çıkılarak projenin Galile uydularını 2029 yılında inceleyecek bir uzay projesi olduğu kesin olarak çıkarılabilecek bir yargıdır.

Cevap: D

5. Bu parçada III. cümle olan “Böylece hem yabani ot kontrolü kolaylaşıyor hem de mahsullerin çevresi her strese karşı dayanıklılığı ile besin değeri artıyordu.” cümlesinde ulaşılan bir sonuç anlatılmış ancak yeni yöntemin uygulamasında dikkat edilecek hususlardan söz edilmemiştir.

Cevap: C

6. Verilen cümlede kelimelerin düşünmeden ağızdan çıktığı, kelimeleri nasıl kullanacağımızı büyüdükçe öğreneceğimiz anlatılmak istenilmiştir. O nedenle “çocukluk ve büyüme” ifadelerinden “zaman ve tecrübe” kavramına ulaşabiliriz.

Cevap: B

7. “Dar-a-cık” sözcüğü ünlü türemesi

“et-ti(-di)-m, gül-üş-tüğ(dük)-ü-n-ü, hisset-ti(-di)m” sözcüklerinde ünsüz benzeşmesi

His-s-et-ti-m sözcüğünde ünsüz türemesi

Bur(u)n-u-m-un sözcüğünde ünlü düşmesi görülmektedir.

Bu parçada ünlü daralmasına uğramış sözcük yoktur.

Cevap: E

8. Hubble Uzay Teleskobu / yaklaşık 8000 yıl önce patlayan devasa bir yıldıza ait kalıntıların küçük bir bölümünü / geçtiğimiz günlerde / keşfetti.

Ne keşfetti? - Hubble uzay teleskobu (özne)

Neyi keşfetti? - yaklaşık 8000 yıl önce patlayan devasa bir yıldıza ait kalıntıların küçük bir bölümünü (belirtili nesne)

Ne zaman keşfetti? - Geçtiğimiz günlerde “zarf tümleci”

Keşfetti - çekimli eylem (yüklem)

Bu cümlemin sırasıyla öge dizilişi özne, belirtili nesne, zarf tümleci ve yüklemidir.

Cevap: B

9. Parçanın anlam akışına göre “üslubunu, tümünü, sesini ve yazdığı” sözcükleri sahiplik anlamı üstlenmektedir. Kime ait oldukları bellidir.

Ancak “onları” sözcüğü kimi sorusuna cevap veren ve belirtme anlamı taşıyan bir sözcük olduğu için iyelik eki almayıp belirtme hâl eki almıştır.

Cevap: B

10. Bu parçada yer alan “şiiirlerim de” sözcüğündeki -de bağlaç görevinde değildir. Bulunma hâli eki görevinde kullanıldığı için bitişik yazılmalıdır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

11. I, II, III ve V. cümlelerde virgül (,) özneye vurgulamak için kullanılmıştır. IV. cümlede ise virgölün görevi “dikkat edilmeli” ve “yapılmalıdır” yüklemelerini ayırmaktır.

Cevap: D

12. Bu parçada bir müzik aletinin düzenli ve sistemli bir şekilde uygulama yapılarak öğrenebileceği anlatılırken III. cümlede bir müzik aletinde harcanan enerjinin yapı ve kişisel kabiliyetinizle uyumlu olup olmadığını değinildiği için paragrafın düşünce akışı ile ilgili olmayan bir cümle olduğu görülmektedir.

Cevap: C

13. I, II ve III. cümlelerde “modernleşme toplumunun dönüşümün tarihinden” bahsedilirken IV. cümleden itibaren “modernite” kavramının açıklaması yapılmıştır. O nedenle yeni bir paragraf başlangıcıdır.

Cevap: C

14. I. cümle bir giriş cümlesi özelliği göstermektedir. Asya kıtasının bazı bölgelerindeki yemek tarzını anlattıktan sonra “ Bu yörelerdeki insanlar -yani cümlede söz edilen Asya kıtasının bazı bölgelerindeki insanlar - yiyecek ve içeceklerini buz gibi soğuk ne de çok sıcak tüketilmesi gerektiğine inanıyor.”” cümlesi gelmelidir. II. cümledeki “soğuk içilen suyun” ifadesi ile V. cümledeki “Ayrıca buz gibi soğuk suyun” ifadesi de birleştirilebilmektedir. O nedenle II ve IV. cümleler yer değiştirmelidir.

Cevap: C

15. “Hâlâ popüler bir isim” ifadesi ve “günümüzde canlılığından bir şey yitirmeden ulaşmasının bir diğer nedeni ise ürettiklerinin geniş ve yelpazeye yayılmış olmasıdır.” cümlelerinden görüşleri ile çağına ve çağın ötesine seslendiğine ulaşılmaktadır.

Cevap: B

16. Bu parçada kitap okurlarından söz edilmiş ancak kitaptaki karakterlere dair hiçbir bilgi verilmemiştir.

Cevap: B

17. Bu parçada geçen “edebiyat kendi önermelerine göre geçerli olabilir ancak edebiyat tıp, matematik gibi nesneler gerçeklikte değil varsayım olarak ile ri sürdüğü savların uygunluğuna bağlıdır.”, “Kendi kendisinin anlamını taşır.” cümlelerinden yola çıkılarak edebî yapıt, sabit gerçekten değil edebiyatın kendisinden oluşur ifadesine ulaşabiliriz.

Cevap: D

18. Bu parçada verilen tepkinin anlatılmak isteneninin dışında bir hareket olabileceği ve anlaşılmanın zor hâle gelebileceği söylendiği için düşüncenin akışına göre “Etrafımıza yabancılaştıran buzlu bir camın ardına hapseder.” ifadesi getirilebilir.

Cevap: A

19. Bu parçada geçen “sıradan bir dalgıç kıyafetinden çok bir balığı andıran giyside” ifadesi ile diğer dalgıç kıyafetlerinden farklı olduğuna, “manto vatozunun yüzgeçleri model alınarak tasarlandı.” ifadesinden tasarımda ilham alınan canlıya, “Kıyafeti giyen dalgıçlar hem okyanus akıntılarında bir balık gibi yüzebiliyor hem de daha derinlere inebiliyor.” cümlelisinden kıyafeti giyen kişiye sağladığı avantaja, “dalgıçların yüzeye çıkabilmek için yapması gereken tek şey ise giysiye monte edilen balon benzeri cihazla yukarı doğru süzülme” ifadesinden üzerinde yer alan ekipmana ulaşılabilir. Ancak bu parçada okyanusun kanatları adlı kıyafetin yapıldığı kumaşın türünden söz edilmemiştir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

20. Bu parçada güney kutbunun üzerinde klor bakımından zengin bileşiklerin yayılması nedeniyle bozulan ozon tabakası; jeoloji yapısı ve dolayısıyla iklimi değiştiren daha derin etkiler, insanlar jeolojik çevrimi alt üst etme tehlikesini taşıyan bir etmen durumuna geldiği anlaşılmaktadır. Kentsel atıkların büyüyen hacmi, suyun aşırı kullanımı, ormanların yok edilmesi gibi etkenlerin yanı sıra yapay yolla gerçekleşen erozyonlar gibi ifadelerden yola çıkılarak dünyanın jeolojik özelliklerindeki değişimlerin iklim üzerindeki etkisi anlatılmıştır.

Cevap: E

21. Altı çizili bölümdeki “ters” sözcüğü ile “aksine” sözcüğünü “erozyon” sözcüğü ile “jeolojik olaylar” sözcüğüyle eşleştirebiliriz. Parçanın düşünce akışına göre bu sözcüklerden de yola çıkarak altı çizili bölümle, jeolojik olayların aksine müdahalelerde bulunduğları ifadesine ulaşabiliriz.

Cevap: E

22. Bu parçada yer alan “Yazınsal anlamda duyum ikiliğim betimlemeler yaratmaya çalışan ve duyuları birleştiren bir araç aynı adla anılan nörolojik durumdaysa çoğu insan hiç yaşamadığı bir algımanın bağlantılı ikinci bir algıyı içerdiği durum kastediliyor.” cümlesinden yola çıkarak farklı alanlarda farklı kavramlarda anıldığına ulaşılabilir.

Cevap: A

23. Bu parçada yer alan “Yeni yapılan bir araştırma, bu durumun beynin ikinci duyudan sorumlu bölümündeki hücrelerin aşırı derecede aktif olmasından kaynaklandığını ileri sürüyor.” ifadesinden de yola çıkılarak araştırma ile ilgili durumun ikiliğine neyin sebep olabileceğine ulaşılabilir.

Cevap: C

24. Bu parçada geçen “Biyografi metinlerinin yüzeysel olduğu anlamına gelir.” cümlesi ile karakterlerinin derinlikten uzak olmasının eleştirildiğine ulaşılabilir.

Cevap: C

25. Altı çizili söz mecazi anlamda kullanılarak bir sonraki cümlede “yani” ifadesiyle bu sözün ne anlama getirilmek istendiği açıklanmıştır. Geleneksel tiplerden esinlenerek günümüz gerçekliğine daha yakın daha canlı karakterler oluşturmak ifadesine ulaşılabilir.

Cevap: B

26. Bu parçada klasik metinlerdeki kişilerin tek tip olması eleştirilmiştir. Verilen örneklerde de yazarın günümüzde bu tek tip anlayıştan çıkıp çok katmanlı bireysellikte bir şeyler yazmaya çalıştığı anlatılmıştır. O nedenle “Yarattığınız karakterleri klasik metinlerle nasıl ilişkilendirdiğiniz ve bu metinlerdeki karakterlerden nasıl farklılaştırdığınızı açıklayabilir misiniz?” sorusuna cevap olarak söylenmiştir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

27.

② A	② B	C	D	③ E
Orkide	Zambak	Zambak	Karanfil	Orkide
Papatya	Karanfil			Papatya

Karanfil Orkide Papatya Zambak

Begüm Aylin Aylin Begüm

Ceyhun Egemen Egemen Deniz

Oluşturulan tabloya göre Ceyhun ile Deniz Begüm ile ortak çiçek alabilir.

Cevap: D

28. Oluşturulan tabloya göre orkide ile papatya çiçeklerini alanlar kesin bilinmektedir.

Cevap: E

29. Oluşturulan tabloya göre Aylin kesin olarak orkide almıştır.

Cevap: B

30. Deniz karanfil aldıysa Ceyhun zambak almıştır.

Cevap: D

$$31. \frac{\frac{5}{4} \cdot \frac{10}{3}}{\frac{5}{2}} = \frac{50}{12} \cdot \frac{2}{5} = \frac{10}{6} = \frac{5}{3}$$

Cevap: C

$$32. \frac{2^5 + 2^8 + 2^9}{2^8} = \frac{2^5(1 + 8 + 16)}{2^8} = \frac{25}{8}$$

Cevap: E

$$33. \frac{3\sqrt{3} - \frac{4}{4\sqrt{3}}}{5\sqrt{3} + \frac{2}{2\sqrt{3}}} = \frac{3\sqrt{3} - \frac{1}{\sqrt{3}}}{5\sqrt{3} + \frac{1}{\sqrt{3}}} = \frac{8}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{16} = \frac{1}{2}$$

Cevap: A

$$34. \frac{140 - 40}{7 \cdot 12} = \frac{126}{7 \cdot 12} = \frac{18}{12} = \frac{3}{2} = 1,5$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

35.

$$\begin{array}{r}
 95 \\
 \uparrow \uparrow \\
 5 \quad 3AB \\
 \swarrow \searrow \\
 + C7A \quad 9 \\
 \hline
 A74 \\
 \downarrow \\
 9
 \end{array}$$

$$A + B + C = 9 + 5 + 5 = 19$$

Cevap: E

$$38. \frac{9^a(1+9+9^2)}{3^a(1+3+3^2)} = 189$$

$$3^a \cdot \frac{91}{13} = 189$$

$$3^a = \frac{189}{7} = 27$$

$$a = 3$$

Cevap: B

36.

$$3x - 3y = y - 2x$$

$$5x = 4y$$

$$2y - \frac{4y}{5} = 6$$

$$6y = 30$$

$$y = 5$$

$$x = 4$$

$$x \cdot y = 4 \cdot 5 = 20$$

Cevap: D

39.

$$y + 6 = 6$$

$$z - 2 = 0$$

$$y = 0$$

$$z = 2$$

$$|2x - 3| = |2x - 5|$$

$$2x - 3 = -2x + 5$$

$$4x = 8$$

$$x = 2$$

$$x + y + z = 2 + 0 + 2 = 4$$

Cevap: C

40.

$$a + b \cdot c \rightarrow T, \text{ Ç}$$

$$b + a \cdot c \rightarrow \text{Ç}, T$$

a	b	c
T	T	T
T	T	Ç
T	Ç	T
T	Ç	Ç
Ç	T	T
Ç	T	Ç
Ç	Ç	T
Ç	Ç	Ç

$$I. a + b = \text{Tek}$$

$$II. b + c = ?$$

$$III. a + b + c = \text{Tek}$$

Cevap: D

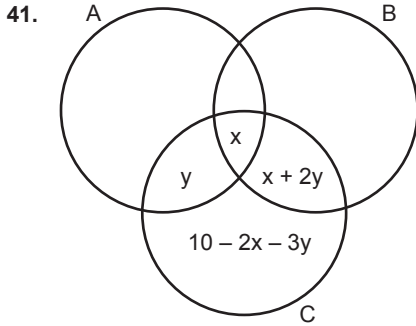
37.

$$\frac{2x(y^2 - 1) + y^2 - 1}{2x(y - 1) + y - 1}$$

$$\frac{(y^2 - 1) \cdot (2x + 1)}{(y - 1) \cdot (2x + 1)} = y + 1$$

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

$$10 - x - y = 30 - 6x - 6y$$

$$5x + 5y = 20$$

$$x + y = 4$$

$$-3/ \quad x + y = 4$$

$$+ \quad 2x + 3y = 10$$

$$-x = -2$$

$$\boxed{x = 2}$$

$$2x + 3y = 10$$

Cevap: B

42. 9 $\boxed{+}$ 7 = 16

4 $\boxed{x}$ 4 = 16

16 $\boxed{-}$ 12 = 4

$$A + B + C = 12 + 4 + 16 = 32$$

Cevap: E

43. A B C D

$$7 \ 7 \ 6 \ 5$$

$$A + B + C + D = 25 \text{ olur.}$$

$$A + D = 12 \text{ olur.}$$

Cevap: D

44. Hava Deniz

$$3x \quad x$$

$$9y \quad y$$

$$3y - x = 800$$

$$- \quad y - x = 200$$

$$2y = 600$$

$$y = 300$$

$$x = 100$$

$$400 + 3000 = 3400$$

Cevap: D

45. D E S

$$2x \quad 120 \quad 3x - 120$$

$$3x - 120 = x + 60$$

$$2x = 180$$

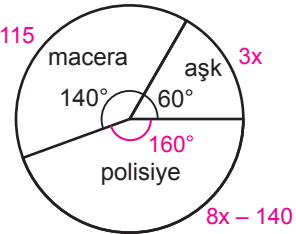
$$x = 90$$

$$3 \cdot 90 - 120 = 150$$

Cevap: B

46.

$$7x - 115$$

$$8x - 140 = 7x - 115$$

$$x = 25$$

$$\text{Aşk} = 3 \cdot 25 = 75$$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

47. $A + B - III \cdot 2 = 57$

$$A + B - II \cdot 2 = 65$$

$$+ A + B - I \cdot 2 = 69$$

$$3(A + B) - 32 \cdot 2 = 191$$

$$3(A + B) = 191 + 64 = 255 \rightarrow A + B = 85$$

Cevap: C

48.
$$\begin{array}{r} 1275 \\ + 1170 \\ \hline 105 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ 10 \\ + 15 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\frac{30 \cdot 3}{9 \text{ tane}} + \frac{5}{1 \text{ tane}} + \frac{10}{1 \text{ tane}} = 105$$

$$9 + 1 + 1 = 11 \text{ sipariş}$$

Cevap: C

49.

Salon	Salon kapasitesi	Katılımcı sayısı
Kırmızı	$2x + 37$	$2x + 32$
Mavi		32
Sarı	72	$2x$

$$2x \cdot 1,5 = 72$$

$$3x = 72$$

$$x = 24$$

$$210 - (109 + 48)$$

$$210 - 157 = 53$$

Cevap: E

50.
$$\begin{array}{r} 2^6 = 64 \\ + 3^3 \cdot 2^2 = 108 \\ \hline 172 \end{array}$$

Cevap: A

51. $8,9 \rightarrow 3$

$$5,7 \rightarrow 1$$

$$\begin{array}{r} 13421 \\ \downarrow \downarrow \downarrow \downarrow \downarrow \\ 585 \\ 797 \\ 131 \end{array}$$

$$3 \cdot 3 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 2 = 18$$

Cevap: D

52. $6 > 3 \rightarrow 6 \star 3 = 36 - 3 = 33$

$$3 < 6 \rightarrow 3 \star 6 = 36 + 3 = 39$$

$$33 - 39 = -6$$

Cevap: A

53. $a > 1$ için $a^2 - 1 = 24$

$$a^2 = 25$$

$$a = 5$$

Cevap: B

54. KKBBB $\rightarrow a$ tane

$$BKKBKKK \rightarrow 50 - a \text{ tane}$$

$$5a + 350 - 7a = 260$$

$$2a = 90$$

$$a = 45$$

$$3 \cdot 45 + 5 = 140 \text{ tane}$$

Cevap: C

55. $K = 2a + 300 - 6a$

$$B = 3a + 50 - a$$

$$300 - 4a = 6(50 + 2a) - 240$$

$$= 60 + 12a$$

$$240 = 16a$$

$$4a = 60$$

$$a = 15$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

56. $24 \cdot 7 = 168$ pil

24 büyük 144 küçük pil

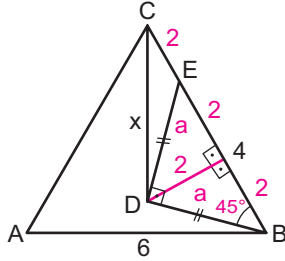
8 tane KKBBB

$$8 \cdot 5 = 40 \text{ pil}$$

$$168 - 40 = 128 \text{ pil}$$

Cevap: E

57.

$$\frac{a \cdot a}{2} = 4$$

$$x^2 = 4^2 + 2^2$$

$$a^2 = 8$$

$$x^2 = 20$$

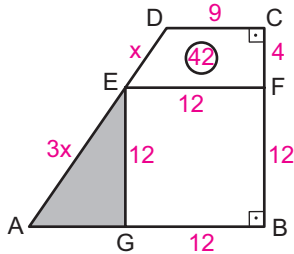
$$a = 2\sqrt{2}$$

$$x = 2\sqrt{5}$$

Cevap: E

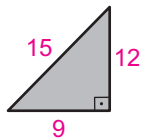
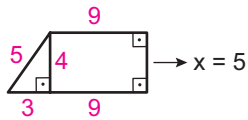

58.

$$\frac{12 + |DC|}{2} \cdot 4 = 42$$

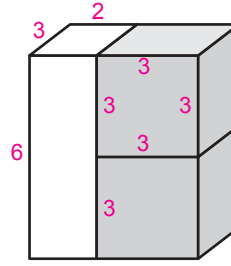
$$|DC| = 9 \text{ br}$$

$$\text{Alan} = \frac{9 \cdot 12}{2} = 54 \text{ br}^2$$

Cevap: B

59.

Kenarları 6, 3, 5

$$\text{Alan} = 2 \cdot (18 + 15 + 30)$$

$$\text{Alan} = 2 \cdot (63) = 126 \text{ br}^2$$

Cevap: B

60.

$$\frac{7 - (-5)}{-4 - 2} = \frac{-5 - k}{2 - 0} = \text{eğim}$$

$$\frac{12}{-6} = \frac{-5 - k}{2}$$

$$\Rightarrow -5 - k = -4$$

$$-k = -4 + 5$$

$$-k = 1$$

$$k = -1$$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

1. Metinde geçen "iyi ve kötü ruhlarla iletişime geçen din adamları" ifadesi Kam (B) din adamlarını; "cennet ve cehennem anlayışıyla aynı anlama gelen ifadeler" tanımlaması sırasıyla Uçmağ (C) ve Tamu (E) kavramlarını; "öldürüldüğü düşman sayısını temsil eden heykeller" ise Balbal (A) mezar taşlarını ifade etmektedir. Paragrafta eski Türk inanç sistemi, din adamları ve ahiret inancına dair unsurlar açıklanmış fakat genel olarak cenaze törenlerinde ölen kişinin ardından yakılan ağıt anlamına gelen Sagu kavramına veya uygulamasına hiçbir şekilde değinilmemiştir.

Cevap: D

2. Metinde bahsedilen durum, 751 yılında Abbasiler ile Çinliler arasında gerçekleşen ve Orta Asya'nın kaderini belirleyen Talas Savaşı'dır. Eğer bu savaşta Araplar (Abbasiler) Çin'e karşı mağlup olsaydı, Çin Orta Asya'da mutlak bir hakimiyet kuracak ve Türk boyları Budizm/Çin kültürü etkisi altında kalarak İslamiyet ile tanışma imkânı bulamayacaktı; bu savaşın kazanılması Türk-İslam tarihinin de dönüm noktası olmuştur. Çeldirici şıklardaki Dandanakan Selçuklu-Gazneli savaşıdır, Malazgirt Anadolu'nun kapılarını açmıştır, Miryokefalon Anadolu'yu kesin Türk yurdu yapmıştır, Katvan ise Büyük Selçuklu Devleti'nin Karahitaylara yenilerek yıkılış sürecine girdiği savaştır.

Cevap: A

3. Metinde en parlak döneminin Umur Bey zamanında yaşandığı, Ege ve Akdeniz'de güçlü bir donanma kurup Bizans'ın iç işlerine müdahale ederek Kantakuzenos'u tahta çıkardığı, Ankara Savaşı sonrasında yeniden kurulup II. Murat döneminde Osmanlı'ya bağlandığı belirtilen denizci beylik Aydınoğulları'dır. Çeldirici seçeneklerdeki Saruhanoğulları Manisa çevresinde, Menteşeoğulları Muğla civarında, Karesioğulları Balıkesir-Çanakkale hattında (Orhan Bey döneminde katılmıştır), Sahibataoğulları ise Afyon çevresinde kurulmuş denizci olmayan bir beyliktir.

Cevap: A

4. 1326 yılında Orhan Bey döneminde uzun bir kuşatma sonrasında fethedilerek Osmanlı Devleti'nin yeni başkenti yapılan ve ünlü seyyah İbn Battuta'nın Seyahatnâme adlı eserinde "güzel çarşıları ve geniş sokakları olan büyük bir kent" olarak betimlediği tarihi şehir Bursa'dır. İznik 1331'de fethedilmiş, İzmit 1337'de alınmış, Edirne ise I. Murat döneminde fethedilerek başkent yapılmıştır.

Cevap: C

5. I. Selim (Yavuz Sultan Selim) döneminde gerçekleşen Mısır Seferi (1516 Mercidabık ve 1517 Rıdaniye Savaşları) sonucunda Memlük Devleti yıkarak Suriye, Filistin, Mısır ve Hicaz (Mekke-Medine) bölgeleri Osmanlı hakimiyetine girmiş, Abbasi halifeliği Osmanlı hanedanına geçmiş ve padişah "Hâdimü'l-Haremeyni's-Şerifeyn" (Mekke ve Medine'nin hizmetkârı) unvanını almıştır. Çeldirici seçeneklerdeki Çaldıran Savaşı Safevilere karşı Doğu Anadolu hakimiyeti içindir, Turnadağ Savaşı Dul-kadiroğulları'na son verilip Anadolu Türk birliğinin sağlanmasıdır, Otlukbeli Fatih dönemi Akkoyunlu zaferidir, İrakeyn Seferi ise Kanuni dönemindeki İran harekâtıdır.

Cevap: B

6. Kutsal Roma Cermen İmparatoru Şarlken'in önderliğinde Akdeniz'de kurulan güçlü Haçlı donanmasına karşı Kanuni Sultan Süleyman, Cezayir hükümdarı olan ünlü denizci Hızır Reis'i İstanbul'a davet etmiş ve kendisine Barbaros Hayrettin Paşa unvanıyla Kaptan-ı Deryalık görevi vermiştir; nitekim kendisi 1538 Preveze Deniz Zaferi ile Akdeniz'i bir Türk gölü haline getirmiştir. Çeldirici seçeneklerde yer alan Seydi Ali Reis, Mir'atü'l-Memalik eserinin yazarı olan bir denizcidir; Piri Reis, Kitab-ı Bahriye eserinin sahibi ünlü bir haritacıdır; Sokullu Mehmet Paşa sadrazamdır; Lala Şahin Paşa ise Orhan Gazi ve I. Murat dönemlerinin ünlü kara komutanı ve ilk beylerbeyidir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

7. XVI. yüzyılda Divan-ı Hümayun'da dinî, hukuki ve şer'i meselelere bakan, kadı ve müderrislerin atama/azil işlerini yürüten ilmiye sınıfının en üst düzey temsilcisi Kazasker'dir (Kadiasker). Çeldirici şıklar-daki Nakibüleşraf Peygamber soyundan gelenlerin şeceresini tutan kurumun başı (Divan üyesi değildir), Nişancı tapu-tahrir ve iç-dış yazışmalardan sorumlu Kalemîye üyesi, Yeniçeri Ağası askerî idare-den sorumlu Seyfiye üyesi, Defterdar ise maliyeden sorumlu Kalemîye sınıfı temsilcisidir.

Cevap: C

8. Osmanlı maliyesinde XVI. yüzyılın sonlarından itibaren nakit ihtiyacını karşılamak amacıyla vergilerin peşin para karşılığı mültezimlere açık artırmayla devredilmesi sistemine iltizam; 1695'te bu vergi toplama hakkının kayd-ı hayat (ölünceye kadar) şartıyla ihale edilmeye başlanması uygulamasına malikane; XVIII. yüzyılda ise devletin bütçe açığını kapatmak için vergi gelirlerini paylara bölüp senetler karşılığında iç borçlanmaya gitmesi sistemine esham denir. Bu nedenle metindeki boşluklara sırasıyla iltizam-malikane-esham kavramları getirilmelidir.

Cevap: A

9. IV. Murat'ın Doğu üzerine gerçekleştirdiği Revan (1635) ve Bağdat (1638) seferleri sonucunda Safevîler barış istemek zorunda kalmış ve 1639 yılında imzalanan Kasr-ı Şirin Antlaşması ile günümüz Türkiye-İran sınırı (Zağros Dağları esas alınarak) büyük ölçüde çizilmiştir. Çeldirici seçeneklerdeki Ferhat Paşa (1590) Osmanlı'nın doğuda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşma, Nasuh Paşa (1612) Ferhat Paşa ile alınan yerlerin geri verildiği antlaşma, Serav (1618) vergilerin azaltıldığı antlaşma, İstanbul Antlaşması ise dönemin farklı genel barış metinleridir.

Cevap: D

10. Metinde II. Mahmut Dönemi'nde Divan-ı Hümayun'un kaldırılarak nazırlıkların (bakanlıkların) kurulduğu, Sadrazamlığın Başvekâlete, Reisülküttaplığın Hariciye Nezaretine, Sadaret Kethüdalığının Dahiliye Nezaretine dönüştürüldüğü ve modern bir hükümet kabine sistemine geçildiği belirtilmiştir. Bu durum, devlet idaresinin merkezinde yer alan kurumların doğrudan yapısının değiştirildiğini ve merkez teşkilatında köklü değişiklik yapıldığını kanıtlar. Çeldirici seçeneklerde yer alan zorunlu askerlik (askerî), modern eğitim (eğitim), yerel yönetimler (taşra) veya yerli sanayi (ekonomi) ile ilgili ifadelere paragraf metninde hiçbir şekilde değinilmemiştir.

Cevap: B

11. 1876 yılında ilan edilen Kanunuesasi'nin ilk haline göre; hükümet (Vükela Heyeti) meclise değil doğrudan padişaha karşı sorumludur (I) ve devletin resmî dili Türkçe, resmî dini ise İslam'dır (II). Dolayısıyla I ve II. öncüller anayasada yer almaktadır. Çeldirici olan III. öncül ise yanlıştır; çünkü Kanunuesasi'de yasama yetkisi sadece Mebusan Meclisine ait olmayıp, üyelerini padişahın seçtiği Âyan Meclisi ile Mebusan Meclisinden oluşan çift meclisli "Meclis-i Umumi" tarafından ortaklaşa kullanılır, üstelik çıkarılan kanunlar padişahın onayına tabidir.

Cevap: D

12. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda; müttefiklerine yardım etmek için katıldığı Galiçya Cephesi'nde (I) Avusturya-Macaristan birlikleriyle birlikte Rus ordusuna karşı, taarruz cephesi olan Kafkas Cephesi'nde (II) ise doğrudan Çarlık Rusya'ya karşı savaşımıştır. Ancak Çanakkale Cephesi'nde (III) Rusya'ya karşı değil, Rusya'ya Boğazlar üzerinden yardım götürmek ve Osmanlı'yı savaş dışı bırakmak isteyen İngiliz ve Fransız birleşik deniz/kara kuvvetlerine karşı mücadele edilmiştir; bu nedenle doğru cevap I ve II'dir.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

13. Mustafa Kemal'in İtalyan işgaline karşı Derne ve Tobruk'ta yerli Arap halkı ve aşiretleri örgütleyerek (gayrinizami harp/gerilla taktikleri) sınırlı ve az sayıdaki kuvvetle başarılı savunma savaşları yönettiği ve bu alandaki ilk büyük askerî tecrübesini kazandığı mücadele Trablusgarp Savaşı'dır. Çeldirici seçeneklerdeki Çanakkale Savaşı düzenli orduların çarpıştığı büyük bir savunma savaşı, II. Balkan Savaşı Edirne'nin geri alındığı askerî harekât, Kut'ul-Amare Irak cephesinde İngilizlere karşı kazanılan zafer, 1877 Osmanlı-Yunan Savaşı ise gençlik yıllarında katılamadığı meydan muharebesidir.

Cevap: D

14. Mondros Mütarekesi sonrasında kurulan milli cemiyetler (Yararlı Cemiyetler); bölgelerinde halkı örgütlemek için kongreler düzenlemiş (A), bölgelerinin Türklüğünü tarihi ve demografik belgelerle kanıtlamaya çalışmış (B), haklılıklarını savunmak adına Paris Barış Konferansı ve Avrupa ülkelerine heyetler/raporlar göndermiş (C) ve basın-yayın yoluyla kamuoyu oluşturmuşlardır (E). Çeldirici seçenekte verilen Padişahı Cihad-ı Ekber (Kutsal Cihad) çağrısında bulunmaya zorlama durumu milli cemiyetlerin bir özelliği değildir; nitekim Cihad-ı Ekber çağrısı I. Dünya Savaşı'nın başında (1914) Osmanlı Padişahı V. Mehmet Reşat tarafından zaten ilan edilmiş, fakat Arapların İngilizlerle hareket etmesiyle etkisiz kalmıştır.

Cevap: D

15. Zeynep Öğretmen'in derste vurguladığı kilit ifadeler Erzurum Kongresi sürecine aittir. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi sonrasında İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri'nin baskısı üzerine 7-8 Temmuz 1919 gecesi askerlik mesleğinden ve resmi görevinden istifa ederek "Sine-i millete döndüğünü" açıklamış, ardından Erzurum'a geçtiğinde Kâzım Karabekir Paşa kendisine "Emrinizdeyiz Paşam" diyerek Ordu desteğinin süreceğini belirtmiştir; aynı dönemde Erzurum'da bulunan İngiliz İrtibat Subayı Yarbey Rawlinson ile de meclis ve bağımsızlık konularında kritik görüşmeler yapılmıştır.

Cevap: E

16. Mustafa Kemal Paşa, Amasya Genelgesi'nden itibaren Mebusan Meclisi'nin işgal altındaki İstanbul'da toplanmasının tehlikeli olacağını, İtilaf Devletleri'nin baskısı ve müdahalesiyle karşılaşacağını belirterek meclisin Anadolu'da güvenli bir şehirde toplanması gerektiğini savunmuştur. 16 Mart 1920'de İstanbul'un resmen işgali ve meclisin basılarak mebusların tutuklanması/sürgüne gönderilmesi, Mustafa Kemal Paşa'nın bu öngörüsünde ve haklılığında ne kadar isabetli olduğunu açıkça kanıtlamıştır.

Cevap: B

17. Güney Cephesi, Fransızlar ve onların desteklediği Ermeni çetelerine karşı Kuva-yı Milliye birliklerinin bölgesel direnişiyle yürütülen bir cephe'dir. Bu cephe'deki askerî mücadeleler sürerken, Batı Cephesi'nde kazanılan Sakarya Meydan Muharebesi büyük bir siyasi zafer getirmiş; Fransa ile 20 Ekim 1921'de Ankara Antlaşması imzalanarak Güney Cephesi resmen kapanmıştır. Çeldirici seçeneklerde verilen Gazilik unvanı Sakarya Zaferi sonrasıdır (A); Ethem Bey ve Demirci Mehmet Efe Batı Cephesi kuva-yı milliyecileridir (B); Harbord Raporu Doğu Anadolu/Ermeni meselesiyle ilgilidir (D); TBMM'nin ilk siyasi antlaşması ise Doğu Cephesi'ni kapatan Gümrü Antlaşması'dır (E).

Cevap: C

18. I. İnönü Zaferi sonrasında toplanan Londra Konferansı'ndan İtilaf Devletleri'nin Sevr Antlaşması'nı hafifçe yumuşatarak kabul ettirme isteklerinin TBMM tarafından reddedilmesi üzerine, Yunan ordusu hem demir yolu ulaşımını elinde tutan demir yolu kavşaklarını ele geçirmek hem de Ankara'ya ulaşarak meclisi dağıtıp Sevr'i zorla kabul ettirmek amacıyla 23 Mart 1921 tarihinde yeniden saldırıya geçmiş ve bu durum İkinci İnönü Muharebesi'ne sebep olmuştur. Çeldirici seçeneklerde yer alan I. İnönü Muharebesi Londra Konferansı'ndan önce (Ocak 1921) gerçekleşmiş, Kütahya-Eskişehir Muharebeleri Temmuz 1921'de, Sakarya Meydan Muharebesi Ağustos-Eylül 1921'de yapılmış, Gediz Taarruzu ise Kuva-yı Milliye dönemindeki taarruz girişimidir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

19. 26 Ağustos 1922’de başlayan Büyük Taarruz ve 30 Ağustos Başkomutanlık Meydan Muharebesi zafiriyle Yunan ordusu Batı Anadolu’yu ve İzmir’i terk etmek zorunda kalmış (A), Boğazlar bölgesine ilerleyen Türk ordusu sebebiyle İngiltere ile Çanakkale Bunalımı yaşanmış (C), bu süreç Mudanya Mütarekesi’nin imzalanmasına (B) ve nihayetinde Lozan Barış Konferansı çalışmalarına zemin hazırlamıştır (E). Ancak Mustafa Kemal Paşa’nın Başkomutan seçilmesi, bu askerî başarılardan çok daha önce; Kütahya-Eskişehir Muharebeleri sonrasındaki kriz ortamında, 5 Ağustos 1921 tarihli Başkomutanlık Kanunu ile gerçekleşmiştir; yani bu zaferlerin bir sonucu değil, zemin hazırlayıcısı ve sebebidir.

Cevap: D

20. Lozan Barış Konferansı’nda Türkiye, Millî Mücadele Dönemi’nde Anadolu’da büyük yıkım ve tahribat yapan Yunanistan’dan resmî savaş tazminatı talep etmiştir. Ekonomik çöküntü içinde olan Yunanistan nakit para ödeyemeyeceğini belirtince, bu savaş tazminatına ve tahribata karşılık olarak Edirne sınırları içindeki Karaağaç ve çevresini Türkiye’ye vermeyi kabul etmiştir. Çeldirici seçeneklerde yer alan Boğazlar, Batı Trakya veya Makedonya ile ilgili maddeler tazminat karşılığı verilen toprak tavizi kapsamında değerlendirilmemiştir.

Cevap: B

21. Milli Mücadele Dönemi’nde asker kaçakları ve hıyanet-i vataniyye suçları için kurulan İstiklal Mahkemeleri, Cumhuriyet’in ilanından sonra da siyasi kriz ve güvenlik olaylarında devreye girmiştir. Nitekim 1926 yılında gerçekleşen Mustafa Kemal’e İzmir’de suikast girişimi (III) sonrasında suikastçıları ve arkasındaki muhalif kanadı yargılamak üzere İstiklal Mahkemesi görevlendirilmiştir ve bu durum İstiklal Mahkemeleri’nin tarihteki son görev yeri olmuştur. Çeldirici öncüllerde verilen Menemen Olayı (I - 1930) sonrasında İstiklal Mahkemeleri kapatılmış olduğu için failler Divan-ı Harp’te yargılanmış; Bozkurt-Lotus Davası (II - 1926) ise bir iç güvenlik suçu değil, Lahey Uluslararası Adalet Divanı’nda görülen uluslararası bir deniz hukuku davasıdır.

Cevap: B

22. Görselde yer alan Mustafa Kemal Atatürk’ün 1934 tarihli imzası incelendiğinde; imzanın Latin alfabesiyle (“K. Atatürk”) atılmış olması 1 Kasım 1928’deki Harf İnkılabı’nın yapıldığını (I), imzada “Atatürk” soyadının kullanılması ise 21 Haziran 1934’te çıkarılan Soyadı Kanunu’nun kabul edildiğini (II) açıkça kanıtlar. Ancak imza örneğinden hareketle III. öncülde verilen Laiklik ilkesinin anayasaya girmesi yargısına ulaşılamaz; çünkü Laiklik ilkesi 1924 Anayasası’na daha sonra, 1937 yılında yapılan değişiklikle eklenmiştir. Bu nedenle doğru cevap I ve II öncüllerini kapsayan B seçeneğidir.

Cevap: B

23. 1934 yılında çıkarılan İskân Kanunu’nun 10. maddesinde yer alan “Aşiret reisliği, beyliği, ağalığı ve şeyhliği ve bunların herhangi bir belgeye veya görgü ve göreneğe dayalı her türlü teşkilat ve organları kaldırılmıştır.” hükmü; cumhuriyetin ilanından sonra merkezî otoriteyi güçlendirmeyi, kanun önünde eşitliği sağlamayı ve taşrada devlet otoritesinin üstünde güç oluşturan yerel güç odaklarının etkisizleştirilmesini amaçlamıştır. Çeldirici seçeneklerde verilen Aşar Vergisi’nin kaldırılması (1925), Osmanlı Millet Sistemi’nin değişmesi (Tanzimat/Meşrutiyet süreçleri), Aile hukukunda yenileşme (1926 Türk Medeni Kanunu) ve Ahali Mübadelesi süreci (1923 Lozan sonrası) bu madde hükmüyle doğrudan ilgili değildir.

Cevap: A

24. Mustafa Kemal Atatürk’ün Hatay’ın ana vatana katılması konusundaki kararlılığını ve tavizsiz tutumunu ortaya koyan “Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalamaz.” sözü, Millî Mücadele’nin temel hedeflerini ve vatanın bütünlüğünü belirleyen Misak-ı Millî ilkesinin vazgeçilmez bir gereğidir. Çeldirici seçeneklerdeki Misak-ı İktisadi ekonomik bağımsızlık ilkelerini, Halkçılık Beyannamesi halk idaresini, Tekâlif-i Milliye Emirleri ordunun lojistik ihtiyacını, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ise 1921 Anayasası’nı temsil eder; Hatay doğrudan millî sınırlar prensibi yani Misak-ı Millî ile bağdaşmaktadır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

25. II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye savaşa fiilen girmemiş olsa da yüksek enflasyon, karaborsacılık ve savaş ekonomisinin getirdiği ağır iktisadi şartlar yaşanmıştır. Bu süreçte tüccar, sanayici ve diğer iş adamlarının elde ettiği haksız/aşırı kazançları vergilendirmek, enflasyonu düşürmek ve bütçe açıklarını kapatmak amacıyla 1942 yılında çıkarılan ve bir defaya mahsus alınan olağanüstü servet vergisi Varlık Vergisi'dir. Çeldirici seçeneklerdeki Kurumlar Vergisi genel bir şirket vergisidir; Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ve Katma Değer Vergisi (KDV) çok daha sonraki dönemlerin dolaylı vergileridir; Toprak Mahsulleri Vergisi ise yine 1944'te çıkarılan fakat tüccar ve sanayicileri değil, doğrudan çiftçiyi hedef alan ayrı bir vergidir.

Cevap: A

26. Demokrat Parti Dönemi'nde (1950-1960) Türkiye, Batı Bloku ile entegrasyonu sağlamak ve Sovyet tehdidine karşı güvenlik şemsiyesi altına girmek amacıyla Kore Savaşı'na asker göndermiştir. Türk birliğinin Kore'de gösterdiği askerî başarılar ve sergilediği cesaret, Batı kamuoyunda son derece olumlu bir hava yaratmış ve Türkiye'nin 1952 yılında Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)'ne üye kabul edilmesinde belirleyici bir dış politika başarısı olmuştur. Çeldirici seçeneklerde verilen ECO (Ekonomik İşbirliği Örgütü) bölgesel ekonomik oluşumdur, SEATO (Güneydoğu Asya Antlaşması Örgütü) Türkiye'nin üye olmadığı bir Pasifik ittifakıdır, CENTO (Merkezi Antlaşma Örgütü) Bağdat Paketi'nin devamı niteliğindedir, AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu) ise Avrupa Birliği'nin temelini oluşturan ekonomik yapıdır.

Cevap: A

27. 1955 yılında ABD liderliğindeki NATO'ya karşı SSCB öncülüğünde Doğu Bloku ülkeleri tarafından kurlanan askerî ittifak Varşova Pakti'dir. Bu pakta SSCB, Bulgaristan, Çekoslovakya, Romanya, Polonya, Macaristan ve Doğu Almanya gibi sosyalist devletler imza atmıştır. Seçeneklerde yer alan Yugoslavya ise Josip Broz Tito liderliğinde Sovyetler Birliği ile görüş ayrılığına düşmüş ve Soğuk Savaş döneminde Varşova Pakti'na katılmayarak Hindistan ve Mısır ile birlikte Bağılantısızlar Hareketi'nin (Tarafsızlar Bloku) öncülüğünü yapmıştır.

Cevap: D

28. 21 Haziran tarihinde Türkiye'de kuzeye doğru gidildikçe gündüz süresi uzar; bu nedenle grafikte en uzun gündüzü (II. Merkez) yaşayan Sinop, en kısıy (I. Merkez) yaşayan ise Antalya'dır. 21 Aralık'ta ise durum tersine döner ve güneydeki Antalya'da gündüzler Sinop'tan daha uzun olur.

Cevap: A

29. Gediz Grabeni tektonik çökme, Meke Maarı volkanizma, Süphan Dağı ise volkanik faaliyetler sonucu oluşan iç kuvvet kökenli şekillerdir. Akyatan Lagünü ise dalgaların biriktirme yapması sonucu kıyıda oluşan bir kıyı set gölüdür ve doğrudan bir dış kuvvet şeklidir. Bu oluşum sürecinde yerin içinden gelen bir enerji etkili değildir.

Cevap: C

30. Menderesli akarsular, eğimin azaldığı geniş vadi tabanlarında suyun bükümler çizerek akmasıyla oluşur. Ege Bölgesi (I numara), Büyük Menderes ve Küçük Menderes gibi nehirlerin aktığı geniş tabanlı graben ovalarına sahip olduğu için bu akarsu tipinin en yaygın görüldüğü yerdir. Diğer numaralı alanlar (Toroslar, Doğu Anadolu, Karadeniz) daha engebeli ve eğimli olduğu için nehirler daha dik akar.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

31. Akhisar Ovası, Ege Bölgesi'nde deniz seviyesine yakın bir çöküntü ovasıdır ve ortalama yükseltisi oldukça azdır. Muş, Develi ve Pasinler ovaları ise Doğu ve İç Anadolu'nun yüksek platoları arasında yer alan, deniz seviyesinden bin metrelerce yüksekteki ovalardır. Bu nedenle yükseltisi en az olan ova kıyıya en yakın olan Akhisar'dır.

Cevap: E

32. Rize'de yağışın çok fazla, hemen güneyindeki İspir'de ise çok az olmasının temel sebebi Doğu Karadeniz Dağları'nın kıyıya paralel ve çok yüksek uzanmasıdır. Denizden gelen nemli hava kütleleri kuzey yamaçlara çarparak yağışını buraya bırakır ve dağın ardına yani güneyine geçtiğinde ise nemini kaybetmiş ve fön karakteri kazanmış olduğu için İspir çevresi kurak kalır. Bu durum "yağış gölgesi" etkisiyle açıklanır.

Cevap: A

33. Kayın, kestane, gürgen ve ıhlamur Karadeniz ikliminin nemli ve yağışlı şartlarına uyum sağlamış yayvan yani geniş yapraklı ağaç türleridir. Sedir ağacı ise daha çok Akdeniz iklim bölgesinde, Toros Dağları'nın yüksek kesimlerinde yetişen bir iğne yapraklı ağaç türüdür. Karadeniz'in karakteristik orman ağaçları arasında sedir yer almaz.

Cevap: E

34. Kızılırmak, kaynağını Sivas'taki Kızıldağ'dan alan ve İç Anadolu'da dev bir yay çizen Türkiye'nin en uzun nehridir. Ancak Kızılırmak'ın oluşturduğu delta ovası Çarşamba değil, Bafra Ovası'dır (Çarşamba Ovası'nı Yeşilirmak oluşturur). Ayrıca Kelkit Çayı, Kızılırmak'ın değil Yeşilirmak'ın en büyük koludur.

Cevap: B

35. Grafikler incelendiğinde, Türkiye nüfusunun 1935'ten 2015'e kadar yaşlandığı, yani 65 yaş üstü ve 15-64 yaş grubu oranlarının arttığı görülmektedir. 0-14 yaş grubunun toplam nüfus içindeki oranı ise %45'ten %24'e gerilemiştir. Bu durum nüfus artış oranının en çok 0-14 yaş grubunda olduğu değil, aksine bu grupta büyük bir azalma yaşandığı anlamına gelir.

Cevap: E

36. Ticaret, ulaşım, eğitim ve yönetim faaliyetleri ekonominin "üçüncül" sektörü olan hizmetler sektörü çatısı altında toplanan iş kollarıdır. Tarım ise ham madde üretimine dayalı olan ve "birincil" ekonomik faaliyet olarak adlandırılan farklı bir sektördür. Hizmet sektörü, doğrudan bir ürün üretmekten ziyade hizmet sunan iş kollarını kapsar.

Cevap: B

37. Denizli, Kayseri, Gaziantep ve Bursa illeri, kendi bölgelerinin lokomotif konumunda olan, sanayileşmiş ve çevre illeri de ekonomik olarak etkileyen merkezlerdir. Erzurum ise yer şekillerinin engebeli ve sanayi yatırımlarının daha sınırlı olduğu, ekonomik yapısı daha çok tarım ve hayvancılığa dayalı bir ildir. Bu nedenle Erzurum sanayinin lokomotif iller grubuna dahil edilemez.

Cevap: D

38. Türkiye, doğal gaz ihtiyacının %90'ından fazlasını Rusya, Azerbaycan ve İran gibi ülkelerden boru hatları ve sıvılaştırılmış (LNG) olarak ithal etmektedir. Biyogazın elektrik üretimindeki payı %25 değil, oldukça küçük bir orandır ve güneş enerjisi potansiyeli kuzey illerimizde değil, güneydeki illerimizde çok daha yüksektir. Bu nedenle sadece I numaralı ifade doğrudur.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

39. Özellikle Siirt, Mardin ve Bitlis illerinin yüksek rakımlı, yarı kurak alanlarında tiftik keçisi yetiştiriciliği oldukça yaygındır.

Cevap: E

40. Türkiye'nin güney sınırında yer alan Kilis, Hatay, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin ve Şırnak illerinin Suriye ile kara sınırı bulunmaktadır. Batman, Siirt, Hakkâri ve Osmaniye illerinin ise Suriye ile doğrudan bir sınır komşuluğu yoktur.

Cevap: C

41. Afrodiasias (Aydın/I), Bursa ve Cumalıkızık (Bursa/II), Hattuşa (Çorum/III) ve Ani Arkeolojik Alanı (Kars/IV) haritadaki yerleriyle uyumludur. Nemrut Dağı ise Adıyaman ilimizdedir. haritada IV numara ile gösterilen yer Erzincan- Erzurum dolaylarını gösterir. Bu nedenle Nemrut Dağı'nın konumu yanlış gösterilmiştir.

Cevap: D

42. Türkiye'de çıkarılan linyit kömürü genellikle düşük kalorili ve yüksek kükürt oranlı olduğu için sanayide yakıt olarak kullanılması verimli değildir. Bu kömür türünün yaklaşık %80-90'lık büyük bir bölümü, termik santrallerde yakılarak elektrik enerjisine dönüştürülmektedir.

Cevap: C

43. Bursa, Gaziantep, Adana ve Şanlıurfa Türkiye'nin ana otoyol ağları üzerinde bulunan illerdir. Eskişehir, önemli bir demir yolu ve kara yolu kavşağı olsa da 2020 yılı itibarıyla doğrudan içinden geçen veya şehri bağlayan standart bir otoyol bağlantısına sahip değildir. Mevcut yolları bölünmüş yol standardındadır.

Cevap: B

44. Şanlıurfa Platosu, GAP projesiyle birlikte Atatürk Barajı'ndan gelen suların tünellerle bölgeye aktarılması sayesinde sulu tarıma açılmıştır. Bu sayede bölgede başta pamuk olmak üzere mısır ve çeşitli meyvelerin verimi ile üretim miktarı artmıştır. Şanlıurfa, günümüzde Türkiye'nin en önemli pamuk üretim merkezi hâline gelmiştir.

Cevap: D

45. Ro-Ro taşımacılığı, Samsun, Trabzon, İstanbul, İzmir gibi büyük limanlarda yoğun yapılır. Çanakkale Boğazı bir geçiş güzergahı olsa da Çanakkale limanı, seçeneklerdeki diğer limanlar kadar büyük bir uluslararası Ro-Ro terminaline ve ticaret hacmine sahip değildir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

46. Türk hukukunda adli yargı kolunun yüksek mahkemesi ve son derece temyiz mercii Yargıtay'dır. (Bölge adliye mahkemeleri ise istinaf merciidir.)

Cevap: D

47. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 1. maddesinde kanunun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak ve suç işlenmesini önlemek olarak tanımlanmıştır.

Cevap: A

48. Kayın hısımlığı yalnızca eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları arasında kurulur. Eşlerin kendi kan akrabaları (örneğin erkek tarafının teyzesi ile kız tarafının babası) arasında hukuken herhangi bir hısımlık bağı oluşmaz.

Cevap: D

49. TBMM Başkanlık Divanı; Meclis Başkanı, Meclis Başkanvekilleri, kâtip üyeler ve idare amirlerinden oluşur. Yürütme organında yer alan bakanlar Başkanlık Divanı üyesi değildir.

Cevap: C

50. 1982 Anayasası'nın 19. maddesi uyarınca kişi hürriyetini kısıtlayan tutuklama kararı verme yetkisi münhasıran hâkime aittir. Savcı veya kolluk amirinin tutuklama yetkisi yoktur.

Cevap: A

51. Bir grubun tamamen veya kısmen yok edilmesi amacıyla üyelerinin öldürülmesi, doğumlara engel olunması veya yok edici yaşam koşullarına zorlanması fiilleri TCK m. 76 kapsamında soykırım suçunu oluşturur.

Cevap: B

52. Belediyeler, il özel idareleri ve köyler anayasal olarak yer yönünden yerinden yönetim kuruluşları, yani mahallî idarelerdir. Valilik ve kaymakamlıklar ise merkezî idarenin taşra teşkilatıdır.

Cevap: E

53. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 7. maddesinde yer alan ve memurların ayırım yapamamasını ile devletin bağımsızlığını ve bütünlüğünü koruma yükümlülüğünü düzenleyen başlık "Tarafsızlık ve devlete bağlılık" ödevidir.

Cevap: B

54. Anayasa'nın 108. maddesine göre idarenin hukuksal uygunluğunu ve verimli çalışmasını denetleyen Devlet Denetleme Kurulu (DDK), doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlıdır.

Cevap: A

55. Renkli mermer mozaik tekniğiyle yapılmış ünlü Medusa Mozaïği, Burdur'un Gölhisar ilçesinde yer alan Kibyra Antik Kenti'ndeki odeonda (müzik evinde) bulunmaktadır.

Cevap: E

56. Tarihî İpek Yolu'nu canlandırmayı hedefleyen dev altyapı ve yatırım projesi "Kuşak ve Yol Girişimi" (Belt and Road Initiative), 2013 yılında Çin tarafından başlatılmıştır.

Cevap: A

57. Hafsa Sultan'ın iyileştirilmesi amacıyla Merkez Efendi tarafından 41 çeşit baharatla hazırlanan ve geleneksel olarak Manisa'daki Sultan Camii'nden saçılan şifalı yiyecek Mesir Macunu'dur.

Cevap: C

58. "Yabancı", "Veba" ve "Sisifos Söyleni" gibi eserleriyle absürdizm ve varoluşçuluk felsefesinin en önemli temsilcilerinden biri olan Fransız yazar ve düşünür Albert Camus, 1957 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görülmüştür.

Cevap: C

59. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan "Anadolulu'nun Orta Çağ Dönemi Ahşap Hipostil Camileri" listesinde yer alan 5 cami şunlardır: Konya Eşrefoğlu Camii, Eskişehir Sivrihisar Ulu Camii, Kastamonu Mahmut Bey Camii, Afyonkarahisar Ulu Camii ve Ankara Arslanhane Camii. Hacı Bayram-ı Veli Camii bu listede yer almamaktadır.

Cevap: E

60. Studio Ghibli'nin kurucularından olan; "Ruhların Kaçışı", "Komşum Totoro" ve "Yürüyen Şato" gibi usta işi animasyon filmlerine imza atan Oscar ödüllü dünyaca ünlü Japon yönetmen Hayao Miyazaki'dir.

Cevap: B